

Lieta C-37/24

**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu**

Iesniegšanas datums:

2024. gada 19. janvāris

Iesniedzējtiesa:

Curtea de Apel București (Rumānija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2023. gada 23. maijs

Prasītāja pirmajā instancē un apelācijas sūdzības iesniedzēja:

Uniunea Producătorilor de Fonograme din România (UPFR)

Atbildētāja pirmajā instancē un apelācijas sūdzības iesniedzēja:

DADA Music SRL

**Persona, kas iestājusies lietā pirmajā instancē un atbildētāja apelācijas
instancē:**

Asociația Radiourilor Locale și Regionale (ARLR)

Pamatlietas priekšmets

Apelācijas sūdzības iesniedzējtiesā *Curtea de Apel București* (Bukarestes apelācijas tiesa) par spriedumu, ar kuru *Tribunalul București* (Bukarestes apgabaltiesa) daļēji noraidīja prasību piespriest samaksāt vairākas nesamaksātas atlīdzības strīdā starp *Uniunea Producătorilor de Fonograme din România* (Rumānijas fonogrammu producentu savienība; turpmāk tekstā – “UPFR”) un *SC DADA Music SRL* (turpmāk tekstā – “DADA Music SRL”).

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Saskaņā ar LESD 267. pantu tiek lūgts interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/115/EK (2006. gada 12. decembris) par nomas tiesībām un patapinājuma tiesībām, un dažām blakustiesībām intelektuālā īpašuma jomā

(turpmāk tekstā – “Direktīva 2006/115”) 8. panta 2. punktu, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/26/ES (2014. gada 26. februāris) par autortiesību un blakustiesību kolektīvo pārvaldījumu un muzikālo darbu tiesību lietošanai tiešsaistē daudzteritoriālo licencēšanu iekšējā tirgū (turpmāk tekstā – “Direktīva 2014/26”) 16. panta 2. punktu, lasot tos kopsakarā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 17. un 52. pantu.

Prejudiciālie jautājumi

Vai Direktīvas 2006/115/EK 8. panta 2. punkts, kā arī Direktīvas 2014/26/ES 16. panta 2. punkts, lasot tos kopsakarā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 17. un 52. pantu ir jāinterpretē tādējādi, ka tie:

- 1) nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, ar kuru netiek garantēta taisnīga minimālā (paušāla) atlīdzība tiesību subjektiem (fonogrammu producentiem), kurus pārstāv kolektīvā pārvaldījuma organizācijas, neatkarīgi no raidorganizāciju ieņēmumiem vai izmaksām?
- 2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir noraidoša, [vai minētie panti] nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, kurā ar tūlītēju iedarbību atceļ minimālās (paušālās) atlīdzības, kas bija noteiktas, izmantojot metodoloģiju, par ko iepriekš bija vienojušies kolektīvā pārvaldījuma organizācijas un izmantotāji, nemainot atlīdzības aprēķināšanas kritērijus un neparedzot maksimālo termiņu sarunām par jaunu vienošanos (metodoloģiju), lai noteiktu taisnīgu atlīdzību apmēru?
- 3) Ja atbilde uz pirmajiem diviem jautājumiem ir noraidoša, vai valsts tiesa ir tiesīga un, vai tai, iespējams, ir pienākums pārbaudīt, vai procentuālās atlīdzības, kas aprēķinātas, ņemot vērā faktiskos ieņēmumus, ko deklarējušas raidorganizācijas, ir taisnīgas un samērīgas attiecīgi tiesību subjektiem, no vienas puses, un izmantotājiem, no otras puses, vai arī, tieši pretēji, tās ir acīmredzami necīgas vai, attiecīgajā gadījumā – acīmredzami pārmērīgas, un kādi ir kritēriji, kurus var izmantot šādai novērtēšanai?
- 4) Ja atbilde uz trešo jautājumu ir apstiprinoša, vai gadījumā, ja valsts tiesa konstatē, ka maksājamā atlīdzība, kas noteikta saskaņā ar metodoloģiju, kura grozīta ar jaunajiem valsts tiesību aktiem, ir necīga, šī tiesa ir tiesīga un/vai tai ir pienākums piemērot citus kritērijus, kas atšķiras no deklarēto ieņēmumu kritērija – kā piemēram, atlīdzības noteikšana pamatojoties uz izmaksām, kas radušās raidorganizācijām saistībā ar radio un televīzijas apraides darbību, uz atlīdzību, ko maksā līdzīgas raidorganizācijas, vai uz citiem līdzīgiem kritērijiem – lai nodrošinātu, ka tiesību subjekti saņem pienācīgu atlīdzību, neskarot izmantotāju likumīgās intereses, t.i., tā, lai šī atlīdzība nebūtu necīga, bet nebūtu arī pārmērīgi apgrūtināša raidorganizācijām?

Atbilstošās Savienības tiesību normas un judikatūra

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/115/EK (2006. gada 12. decembris) par nomas tiesībām un patapinājuma tiesībām, un dažām blakustiesībām intelektuālā īpašuma jomā 8. panta 2. punkts.

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/26/ES (2014. gada 26. februāris) par autortiesību un blakustiesību kolektīvo pārvaldījumu un muzikālo darbu tiesību lietošanai tiešsaistē daudzteritoriālo licencēšanu iekšējā tirgū 16. panta 1. punkta otrais teikums.

Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 17. un 52. pants.

Spridums, 1991. gada 19. novembris, *Francovich* un *Bonifaci*/Itāliju, apvienotās lietas C-6/90 un C-9/90, EU:C:1991:428; spriedums, 2004. gada 5. oktobris, *Pfeiffer* u.c., apvienotās lietas C-397/01 un C-403/01, EU:C:2004:584; spriedums, 2022. gada 18. janvāris, *Thelen Technopark Berlin*, C-261/20, EU:C:2022:33.

Atbilstošās valsts tiesību normas

Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 489 din 14 iunie 2018 (Likums Nr. 8/1996 par autortiesībām un blakustiesībām, pārpublicēts 2018. gada 14. jūnija *Monitorul Oficial al României*, I daļa, Nr. 489; turpmāk tekstā – “Likums Nr. 8/1996”) 112., 145., 164. un 166. pants.

112. panta 1. punktā ir paredzētas tiesības uz taisnīgu atlīdzību izpildītājiem un fonogrammu producentiem par tiešu vai netiešu komerciālos nolūkos publicētu fonogrammu vai šādu fonogrammu reprodukciju izmantošanu apraidei vai publiskošanai un 2. punktā ir paredzēts, ka šīs atlīdzības apmērs tiek noteikts, izmantojot metodoloģiju saskaņā ar 163.–165. pantā paredzētajām procedūrām.

145. panta 1. punkta c) un d) apakšpunktā ir ieviests obligāts kolektīvais pārvaldījums, lai izmantotu tiesības uz muzikālo darbu apraidi un tiesības uz vienreizēju taisnīgu atlīdzību.

Likuma Nr. 8/1996 164. pantā 1. punktā ir noteikti galvenie kritēriji, kas jāņem vērā sarunās par metodoloģiju, un 2. un 3. punktā ir noteikts:

“2. Veicot sarunas, kolektīvā pārvaldījuma organizācijas var prasīt no vienas un tās pašas izmantotāju kategorijas vai nu paušālu atlīdzību, vai arī procentuālu atlīdzību, kas noteikta kā procentuālā daļa no ieņēmumiem, ko katrs izmantotājs ir guvis no darbības, kurai tiek izmantots repertuārs, vai, ja nav gūti ieņēmumi, no vispārējām izmaksām, kas radušās no tā izmantošanas. Par apraides darbībām kolektīvā pārvaldījuma organizācijas var prasīt tikai procentuālu atlīdzību, kas diferencēta tieši proporcionāli apjomam, kādā katrs izmantotājs –

raidorganizācija – izmanto kolektīvi pārvaldīto repertuāru minētās darbības ietvaros.

3. 2. punktā paredzētajām atlīdzībām ir jābūt samērīgām ar attiecīgo tiesību ekonomisko vērtību un izmantošanas apjomu, ņemot vērā darba un blakustiesību objektu izmantošanas veidu un jomu, kā arī kolektīvā pārvaldījuma organizācijas sniegto pakalpojumu ekonomisko vērtību. Kolektīvā pārvaldījuma organizācijām un izmantotājiem ir jāpamato minēto atlīdzību noteikšanai izmantotie kritēriji”.

Likuma Nr. 8/1996 166. pantā ir noteikts:

“1. 163. panta 3. punkta b) un c) apakšpunktā minētās kolektīvā pārvaldījuma organizācijas, izmantotāji vai izmantotāju apvienības var iesniegt jaunu pieteikumu sarunu uzsākšanai par tarifiem un metodoloģijām tikai pēc tam, kad ir pagājuši trīs gadi no dienas, kurā tie galīgā redakcijā publicēti *Monitorul Oficial al României, Partea I*.

2. 114. panta 4. punktā paredzēto sarunu gadījumā jebkura no [iesaistītajām] pusēm var iesniegt jaunu pieteikumu sarunu uzsākšanai par metodoloģijām tikai pēc tam, kad ir pagājuši trīs gadi no dienas, kurā tās galīgā redakcijā publicētas *Monitorul Oficial al României, Partea I*.

3. Līdz jauno metodoloģiju publicēšanai paliek spēkā iepriekšējās metodoloģijas”.

Metodologia privind remunerarea datorată artiștilor interpreți sau executanți și producătorilor de fonograme pentru radiodifuzarea fonogramelor publicate în scop comercial ori a reproducerilor acestora de către organismele de radiodifuziune (Metodoloģija, ar kuru nosaka atlīdzību, kas pienākas izpildītājiem un fonogrammu producentiem par raidorganizāciju komerciālos nolūkos publicētu fonogrammu vai to reprodukciju apraidi), ko tās galīgajā redakcijā noteica ar *Decizia civilă nr. 153A/12 mai 2011 a Curții de Apel București, Secția a IX-a civilă și pentru cauze de proprietate intelectuală* (Bukarestes apelācijas tiesas IX civillietu palātas intelektuālā īpašuma lietās 2011. gada 12. maija spriedums Nr. 153), pamatojoties uz lēmumu Nr. 216/2011, ko pieņēma *Oficiul Român pentru Drepturile de Autor (ORDA)* (Rumānijas autortiesību birojs) (turpmāk tekstā – “Atlīdzības metodoloģija”), kurā ir noteikts:

“4. Raidorganizācijām, kas saskaņā ar šo metodoloģiju turpmāk tiek sauktas par izmantotājiem, reizi ceturksnī ir jāmaksā kolektīvā pārvaldījuma organizācijām, kuras *ORDA* ir izraudzījis, lai saņemtu izpildītāju un fonogrammu producentu atlīdzību par mantiskajām tiesībām saistībā ar komerciālos nolūkos publicētu fonogrammu vai to reprodukciju izmantošanu, kas noteikta metodoloģijas 5. punktā paredzētajai aprēķinu bāzei piemērojot procentus, kuri norādīti turpmāk sniegtajā tabulā, par katru īpašumā esošo radiostaciju.

Komerčiālos nolūkos publicētu fonogrammu izmantošanas apjoms programmās	Izpildītāji un fonogrammu producenti
Līdz 35 % (ieskaitot)	1,8 %
Vairāk nekā 35 %, līdz 65 % (ieskaitot)	2,4 %
Vairāk nekā 65 %	3 %

Raidorganizācijām reizi ceturksnī ir jāmaksā kolektīvā pārvaldījuma organizācijām, kuras *ORDA* ir izraudzījis, lai saņemtu izpildītāju un fonogrammu producentu atlīdzību par mantiskajām tiesībām saistībā ar komerciālos nolūkos publicētu fonogrammu vai to reprodukciju izmantošanu, kas aprēķināta, piemērojot 3 % likmi mēneša bruto ieņēmumiem no apraides darbības par fonogrammu izmantošanu 100 % apmērā no programmu kopējā raidlaika. Mazākas izmantošanas gadījumā 3 % likme tiek samazināta tieši proporcionāli fonogrammu izmantošanas apjomam attiecībā pret kopējo programmu raidīšanas laiku. [..]

5. Aprēķinu bāzi, kurai piemēro 3. punktā minēto procentuālo likmi, veido visi mēneša bruto ieņēmumi, ko izmantotāji guvuši no apraides darbības, atskaitot pievienotās vērtības nodokli – piemēram, taču uzskaitījums nav izsmeļošs: ieņēmumi no reklāmas, apmaiņas, abonementiem, paziņojumiem un informācijas, telefona zvaniem un īsziņām ar paaugstinātu tarifu, sponsorēšanas, radio un televīzijas konkursiem un spēlēm, apraides telpu nomas, citiem finanšu atbalstiem, uztveršanas atļaujas, ieņēmumi no apraides, kas veikta pēc pasūtījuma, ieņēmumi, kas gūti no apvienībām vai citām darbībām saistībā ar apraidi. Aprēķina bāzē ir iekļauti arī trešo pušu uzņēmumu, it īpaši reklāmas ražošanas un apkopošanas uzņēmumu, ieņēmumi, ciktāl tie ir gūti izmantotāja apraides darbības rezultātā, kas atbilst komerciālos nolūkos publicētas(-u) fonogrammas(-u) apraidei(-ēm) un tādā mērā, kādā notiek negodīga nodošana, kas ir pretrunā godīgai komercpraksei konkrētajā nozarē. Ja nav gūti ieņēmumi, aprēķina bāzi veido kopējās izmaksas, kas izmantotājam radušās par apraides darbību (piemēram, personāla izmaksas, trešo pušu sniegto pakalpojumu izmaksas, visu veidu iepirkumi, utt.) ceturksnī, par kuru pienākas atlīdzība.

6. Summas, kas iegūtas aprēķinu bāzei piemērojot procentu likmi, nevar būt mazākas par 500 EUR/ceturksnī ekvivalentu Rumānijas lejās (RON) – kas aprēķināts saskaņā ar *BNR* [Rumānijas valsts banka] likmi maksājuma termiņa dienā – kā minimālā atlīdzība, kas izmantotājiem jāmaksā par katru viņiem piederošo vietējo radiostaciju, un 1000 EUR/ceturksnī kā minimālā atlīdzība, kas izmantotājiem jāmaksā par katru viņiem piederošo valsts radiostaciju”.

Legea nr. 74/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 268 din 27 martie 2018 (Likums Nr. 74/2018, ar kuru tiek grozīts un papildināts Likums Nr. 8/1996 par autortiesībām un blakustiesībām, publicēts 2018. gada 14. jūnijā Monitorul Oficial al României, I daļa, Nr. 268; turpmāk tekstā – “Likums Nr. 74/2018”) II pants.

“II pants

2. Likuma Nr. 8/1996 par autortiesībām un blakustiesībām ar turpmākajiem grozījumiem un papildinājumiem 131. pantā noteiktās metodoloģijas paliek spēkā līdz termiņa beigām, uz kuru tās bija pieņemtas.

3. Metodoloģiju noteikumi, kuri izstrādāti saskaņā ar [Likuma Nr. 8/1996] 131. un 131¹. pantu, kas ietver noteikumus par fiksētajām vai minimālajām summām/atlīdzībām, kuras piemērojamas apraidēm, pretēji 131¹. panta 2. punkta noteikumiem, kas grozīti ar šo likumu, vairs nav piemērojami no dienas, kurā beidzas 90 dienu termiņš pēc šī likuma publicēšanas *Monitorul Oficial al României*, I daļā”.

Īss pamatlīstas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 2011. gada 20. oktobrī *UPFR* kā fonogrammu producentu blakustiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācija, no vienas puses, un vietējās radiostācijas pārvaldītājs *DADA Music SRL*, no otras puses, noslēdza neekskluzīvas licences līgumu komerciālu fonogrammu apraidei. Pamatojoties uz šo licenci, *DADA Music SRL* ieguva tiesības apraidīt (publiskot) fonogrammas, izmantojot savu radiostaciju, un uzņēmās attiecīgu pienākumu maksāt taisnīgu atlīdzību. [Licencē] bija noteikts, ka atkarībā no fonogrammu izmantošanas apjoma radio programmās *DADA Music SRL* bija jāmaksā procentuāli noteikta atlīdzība, kas aprēķināta, ņemot vērā kopējos tās gūtos ieņēmumus, un ja nebija gūti ieņēmumi – ņemot vērā kopējās izmaksas, kas radušās saistībā ar apraides darbību. Tika paredzēts arī, ka šādi aprēķinātās procentuālās summas nedrīkst būt mazākas par 250 EUR/ceturksnī ekvivalentu RON, kas aprēķināts, izmantojot *BNR* maiņas kursu samaksas termiņa beigu dienā, kā minimālā atlīdzība, ko izmantotājiem jāmaksā par katru viņiem piederošo vietēja mēroga radiostaciju, un 500 EUR/ceturksnī par katru viņiem piederošo valsts mēroga radiostaciju.
- 2 Pēc Likuma Nr. 74/2018 stāšanās spēkā *DADA Music SRL* atteicās turpināt maksāt minimālo paušālo atlīdzību, jo uzskatīja, ka minētais likums ir jāpiemēro nekavējoties un ka līdz ar to atlīdzība ir jāmaksā tikai saistībā ar konkrēti gūtajiem ieņēmumiem. Par laikposmu no 2018. gada 1. jūlija līdz 2019. gada 30. jūnijam *Dada Music SRL* bija samaksājusi procentuāli aprēķinātu atlīdzību aptuveni 1000 RON apmērā. Savukārt *UPFR* izrakstīja rēķinu un pēc tam tiesas ceļā pieprasīja minimālo atlīdzību, kas pienācās saskaņā ar atlīdzības metodoloģiju.

- 3 2019. gada 24. jūnijā *UPFR* cēla prasību *Tribunalul București* (Bukarestes apgabaltiesa), lai piesprieztu *DADA Music SRL* samaksāt minimālo atlīdzību, kas pienācās saskaņā ar atlīdzības metodoloģiju. Būtībā *UPFR* uzskatīja, ka šī minimālā atlīdzība ir piemērojama līdz jaunas metodoloģijas pieņemšanas dienai. *DADA Music SRL* lūdza prasību noraidīt kā nepamatotu.
- 4 *Tribunalul București* apmierināja *Asociația Radiourilor Locale și Regionale (ARLR)* (Vietējo un reģionālo radio apvienība) lūgumu iestāties lietā; *ARLR* norādīja, ka ar iepriekšējo likumu noteiktās minimālās atlīdzības raidorganizācijām ir apgrūtināšas, it īpaši vietēja mēroga mazajām radiostacijām. *ARLR* jau kopš sākuma ir atbalstījusi minimālo paušālo atlīdzību atcelšanu, apgalvojot, ka šādu atlīdzību noteikšana ir pretrunā Direktīvas 2014/26 16. panta 2. punktam, saskaņā ar kuru tiesībām uz atlīdzību ir jābūt samērīgām ar tiesību izmantošanas ekonomisko vērtību tirgū.
- 5 Grāmatvedības ekspertīzē, ko veica saistībā ar tiesvedību *Tribunalul București*, konstatētās atlīdzības atšķirības bija 16,13 RON (ieskaitot PVN) un nokavējuma procenti 70,68 RON gadījumā, ja netiek piemērota minimālā atlīdzība, un 14 707,51 RON (ieskaitot PVN) un nokavējuma procenti 8 019,56 RON gadījumā, ja, turpretim, tiek piemēroti noteikumi par minimālo paušālo atlīdzību.
- 6 Ar 2022. gada 28. janvāra spriedumu *Tribunalul București* nosprieda, ka bija jāpiemēro procentuālā atlīdzība un ka tiesvedībā aplūkotajā laikposmā minimālā paušālā atlīdzība vairs nebija spēkā. Līdz ar to minētā tiesa daļēji apmierināja prasību un piesprieda *DADA Music SRL* samaksāt *UPFR* 16,13 RON (ieskaitot PVN) un nokavējuma procentus 70,68 RON. Būtībā *Tribunalul București* atzina, ka ir piemērojams Likuma Nr. 8/1996 par autortiesībām un blakustiesībām 164. panta 2. punkts, kā arī Likuma Nr. 74/2018 II pants.
- 7 *UPFR* šo spriedumu pārsūdzēja iesniedzējtiesā un norādīja, ka Likuma Nr. 74/2018 II panta noteikumi ir piemērojami tikai sarunu par jaunu metodoloģiju kontekstā un līdz tam paliek spēkā atlīdzības metodoloģijas noteikumi.
- 8 Ir svarīgi atzīmēt, ka 2020. gada 7. janvārī pēc administratīvajiem pasākumiem, ko *Oficiul Român pentru Drepturile de Autor (ORDA)* (Rumānijas autortiesību birojs) noteica pret *UPFR*, *DADA Music SRL* noslēdza jaunu licences līgumu ar *UPFR* (taču tas neattiecas uz tiesvedībā aplūkoto laikposmu), kurā vairs nav minētas minimālās paušālās atlīdzības, bet gan tikai procentuālās atlīdzības.
- 9 Būtībā, kad radiostaciju gūtie (respektīvi deklarētie) ieņēmumi bija nepietiekami, *UPFR* bieži pieprasīja radiostacijām samaksāt atlīdzības metodoloģijā paredzēto minimālo atlīdzību. *ORDA* izdeva lēmumu, ar kuru lika *UPFR* pārtraukt minimālo paušālo atlīdzību iekasēšanu. *UPFR* šo lēmumu apstrīdēja ar administratīvu sūdzību. 2022. gada 6. maijā *Înalta Curte de Casație și Justiție* (Augstā kasācijas tiesa) noraidīja šo administratīvo sūdzību un apstiprināja tādu pašu Likuma Nr. 74/2018 II panta noteikumu interpretāciju, kādu atbalstīja *DADA Music SRL*

un *Tribunalul București* apstiprināja spriedumā, par kuru ir iesniegta apelācijas sūdzība. Iesniedzējtiesa norāda, ka šis lēmums varētu būt nozīmīgs pamatlietā, ciktāl tam ir *res judicata* spēks attiecībā uz *UPFR*, kurai tādēļ ir pienākums tās administratīvo tiesību attiecībās ar *ORDA* pārtraukt minimālo paušālo atlīdzību iekasēšanu.

Pamatlietas pušu galvenie argumenti

- 10 *UPFR* būtībā apgalvoja, ka Likuma Nr. 74/2018 II panta interpretācija tādā nozīmē, ka tas pamatlietā jāpiemēro nekavējoties, ir pretrunā Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktam un Direktīvas 2014/26 16. panta 2. punktam. *UPFR* uzskata, ka Direktīvas 2006/116/EK un 2014/26/ES, kā arī Vispasaules intelektuālā īpašuma organizācijas līgums par izpildījumu un fonogrammām 15. pants neizslēdz iespēju noteikt minimālo paušālo atlīdzību un liedz valsts likumdevējam iejaukties tādās spēkā esošas metodoloģijas īstenošanā, ar kuru ir paredzēta šāda minimālā atlīdzība.
- 11 *DADA Music SRL* uzskata, ka saskaņā ar Likuma Nr. 74/2018 II pantu minimālā atlīdzība, kas pienākas kolektīvā pārvaldījuma organizācijām, vairs nav piemērojama un ka šis pants ir piemērojams nekavējoties, un tādēļ tai jāmaksā tikai procentuāli aprēķināta atlīdzība.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 12 Dažās iepriekšējās tiesvedībās valstu tiesu praksē ir radušās interpretācijas atšķirības attiecībā uz vietējās radiostacijas (*post radio local*) jēdziena nozīmi. Šajās lietās *UPFR* atbalstīja nostāju, ka katra vietējā radiostacija (*emițător local*) atbilst vienai atsevišķai vietējai raidorganizācijai, argumentējot, ka šādas vietējās radiostacijas padara raidorganizācijas raidījumus pieejamus jaunai auditorijai. Kāds cits arguments bija pamatots ar to, ka dažkārt vietējā mērogā izplatītās reklāmas bija atšķirīgas. Konkrēti, šie apgalvojumi – kurus dažkārt valsts tiesas pieņēma – izraisīja to, ka tika aprēķinātas vairākas pārāk augstas minimālās atlīdzības, ko raidorganizācijas, kuras darbojas vietējā mērogā un bieži vien ar pieticīgu peļņu, uzskatīja par apgrūtinošām. Iepriekš minētie apstākļi bija pamatā Likuma Nr. 8/1996 par autortiesībām un blakustiesībām grozījumiem ar Likuma Nr. 74/2018 II pantu.
- 13 Pirmkārt, iesniedzējtiesa uzskata, ka Likuma Nr. 74/2018 II pants ir jāinterpretē tādējādi, ka atlīdzības metodoloģijas 6. punkta noteikumi zaudēja spēku šajā pantā noteiktajā termiņā, tādējādi par tiesvedībā aplūkoto laikposmu *DADA Music SRL* nebija jāmaksā minimālās atlīdzības, bet tikai atlīdzības saistībā ar faktiski gūtajiem ieņēmumiem.
- 14 *Curtea de Apel* uzskata par skaidru un neapstrīdamu to, ka ar Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktu un Direktīvas 2014/26 16. panta 2. punkta otro teikumu netiek izslēgta minimālās paušālās atlīdzības noteikšana, ja vien šādas atlīdzības apmērs

nav pārmērīgs un apgrūtinošs izmantotājiem (raidorganizācijām). Principā atlīdzības metodoloģijā noteiktā minimālā atlīdzība atbilda Savienības tiesību aktos noteiktajām prasībām.

- 15 Attiecībā uz pirmo Tiesai uzdoto prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa norāda, ka Savienības tiesību normas, kuru interpretācija tiek lūgta, nosaka, ka fonogrammu producentu atlīdzībai ir jābūt atbilstīgu un samērīgai. Tomēr minētās direktīvas atstāj valsts likumdevēja ziņā mehānismu izstrādi, ar kuru palīdzību var tikt nodrošināta šāda atbilstīga atlīdzība. Šajā ziņā attiecīgajos noteikumos un preambulas skaidrojošajos apsvērumos nav neviena elementa, kas attaisno tādu interpretāciju, saskaņā ar kuru būtu obligāti jānosaka (minimālā) paušālā atlīdzība. Līdz ar to atbildei uz šo jautājumu jābūt noliedzošai.
- 16 Attiecībā uz otro uzdoto prejudiciālo jautājumu *Curtea de Apel* viedoklis ir niansētāks. Tā atgādina, ka atlīdzības metodoloģija paredz procentuālo atlīdzību, bet arī minimālos paušālos maksājumus gadījumos, kad izmantotājs negūst peļņu vai citu apstākļu dēļ veic tādu apraides darbību, no kuras negūst ekonomisku labumu. Tā uzskata, ka ar minēto metodoloģiju izveidotā sistēma ir jāskata kopumā un ka tiktāl, ciktāl bija paredzēts, ka valsts likumdevējs vairs nepieļaus noteikt minimālās atlīdzības, ir iespējams, ka noteikumi par atlīdzības likmēm un/vai aprēķina bāzi bija atšķirīgi tieši tāpēc, lai nodrošinātu atbilstīgu atlīdzību blakustiesību subjektiem.
- 17 Tādējādi ar Likuma Nr. 74/2018 II pantu valsts likumdevējs nekavējoties atcēla vienu no atlīdzības sistēmas komponentēm, nemainot atlīdzības aprēķināšanas kritērijus un neparedzot maksimālo termiņu sarunām par jauniem nolīgumiem (metodoloģijām) taisnīgas atlīdzības apjoma noteikšanai, bet mainot par labu raidorganizācijām iepriekšējo sistēmu, kas bija spēkā pirms Likuma Nr. 74/2018, bez jebkādas saskaņotas sistēmas, lai nodrošinātu, ka fonogrammu producentiem pienākošās atlīdzības būtu samērīgas arī viņiem un nebūtu niecīgas, pārāk zemākas [atlīdzības]. Turklāt pašreizējā situācijā ir paredzams, ka izmantotāji nebūs pārāk ieinteresēti vest sarunas par jaunu metodoloģiju, jo pašlaik spēkā esošā metodoloģija ir viņiem labvēlīga.
- 18 Attiecībā uz *UPFR* iesniegtajiem gadījumiem, kas liecina par ievērojamām atšķirībām starp raidorganizāciju 2022. gadā samaksātajām atlīdzībām (dažas maksāja ceturksņa atlīdzību, kas bija 500 RON vai pat mazāk, savukārt citas maksāja ievērojamu atlīdzību, kas sasniedza desmitiem vai simtiem tūkstošu RON), *Curtea de Apel* norāda, ka saskaņā ar pašreizējo sistēmu ir iespējams, ka dažas raidorganizācijas maksā niecīgas atlīdzības, kuras, visticamāk, atbilst izmantošanas ekonomiskajai vērtībai (kas var būt bezpeļņas vai ar ļoti zemu peļņu), taču nav skaidrs, vai šī izmantošanas ekonomiskā vērtība atbilst arī pārvaldīto tiesību ekonomiskajai vērtībai.
- 19 Otrkārt, iesniedzējtiesa norāda, ka metodoloģijas iedarbība ir līdzīga tāda normatīvā akta iedarbībai, [kas ir] piemērojams *erga omnes* visiem attiecīgās jomas tiesību subjektiem un izmantotājiem, un ir jāatzīst, ka likumdevējam

vispārējās politikas apsvērumu dēļ ir tiesības iejaukties ar nekavējoties piemērojamiem noteikumiem, tostarp attiecībā uz pašlaik spēkā esošajām metodoloģijām. Tāpēc nevar uzskatīt, ka Savienības tiesību normas principā nepieļauj tādu tiesību normu, kāda ir Likuma Nr. 74/2018 II pantā noteiktā, ar ko nekavējoties nosaka par nepiemērojamām minimālās (paušālās) atlīdzības.

- 20 Attiecībā uz trešo un ceturto prejudiciālo jautājumu *Curtea de Apel* uzsver, ka ir svarīgi, lai noteiktā atlīdzība tiesību subjektiem nebūtu pārāk niecīga, jo tāda situācija būtu uzskatāma atsavināšanu privāto interešu jomā, kas ir Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 17. panta noteikumu pārkāpums. *Curtea de Apel* uzskata, ka, tā kā valsts tiesību akti, kas pieņemti, lai transponētu Savienības direktīvas, valsts tiesām ir jāinterpretē tā, lai nodrošinātu šo direktīvu lietderīgo iedarbību, minētajām tiesām jāpiešķir pilnvaras pārbaudīt, vai procentuālās atlīdzības ir taisnīgas un samērīgas tiesību subjektiem, no vienas puses, un izmantotājiem, no otras puses, jeb vai tās, gluži pretēji, ir acīmredzami niecīgas vai, attiecīgajā gadījumā, acīmredzami pārmērīgas.
- 21 Tādējādi iesniedzējtiesa lūdz noteikt kritērijus, kurus var izmantot šāda veida novērtējumam, uzskatot, ka šie kritēriji nav valsts tiesību jautājums, bet galvenokārt ir Savienības tiesību jautājums, jo direktīvas ir jāinterpretē un jāpiemēro vienveidīgi. Tāpat, ja tiek konstatēts, ka saskaņā ar valsts tiesību aktiem maksājamā atlīdzība ir niecīga, rodas jautājums, vai valsts tiesa var vai tai pat ir pienākums piemērot citus kritērijus, kuri atšķiras no deklarētajiem ieņēmumiem.
- 22 Visbeidzot, *Curtea de Apel* norāda, ka saskaņā ar Tiesas spriedumu lietā *Francovich* un *Bonifaci/Itālija* nepareizi transponētu direktīvu nevar piemērot *contra legem* attiecībās starp privātpersonām, bet tas nenozīmē prasības nepieņemamību (kā to apgalvo *ARLR*) vismaz divu iemeslu dēļ. Pirmkārt, valsts tiesai ir jāinterpretē valsts tiesību kopums un nevis tikai valsts tiesību normas, kas pieņemtas, lai transponētu direktīvu, tādā veidā, lai nodrošinātu pilnīgu atbilstību Savienības tiesību noteikumiem arī attiecībās starp privātpersonām (lietderīga iedarbība) (šajā nozīmē skat. Tiesas spriedumu lietā *Pfeiffer* u.c.). Tātad, kā izriet arī no trešā un ceturta prejudiciālā jautājuma, valsts tiesas rīcībā ir īpaši instrumenti, lai nodrošinātu tādu rezultātu, kas atbilst Savienības tiesību saistošajiem noteikumiem. Otrkārt, ja valsts tiesību aktus nav iespējams interpretēt tā, lai panāktu Savienības tiesību saistošo noteikumu piemērošanu un nevis lai tos pārkāptu, cietusī persona var celt prasību pret valsti par kaitējuma atlīdzināšanu (šajā nozīmē skat. spriedumu *Francovich* un *Bonifaci/Itālija*). Šie principi salīdzinoši nesēn tika atkārtoti apstiprināti spriedumā *Thelen Technopark Berlin*.